

Valtuustoaloite, Nepsyvalmentaja koululle

Valtuusto 11.12.2023 § 55

Valtuuston puheenjohtaja Mervi Hokka jätti valtuustoaloitteen:

Nepsyvalmentaja koululle

Kehitykselliset neuropsykiatriset häiriöt ovat laajentuneen diagnostiikan myötä yleistyneet 2000-luvulla. Jopa 15 % väestöstä kärsii neuropsykiatrisista oireista, jotka useimmiten eivät näy yksilöstä ulospäin, mutta vaikuttavat päivittäiseen elämään. Neuropsykiatrisia häiriöitä ovat mm. ADHD ja autismikirjon häiriö.

Neuropsykiatrisiin häiriöihin liittyy usein myös unen, oppimisen, kielenkehityksen ja motoriikan haasteita, mielialavaihteluita, ahdistus- tai pakko-oireisuutta sekä aistiherkkyyttä.

Neuropsykiatriset häiriöt tuovat omat haasteensa koulumaailmassa. Useissa koulutuksissa ja seminaareissa neuropsykiatrisiin häiriöihin liittyen, on todettu hyvin usein sama asia; kouluissa ei ole riittävästi resursseja näille oppilaille, jotka tarvitsevat enemmän tukea koulunkäyntiinsä. Opettajan tehtävä on opettaa ja koulunkäynnin ohjaajan tehtävä on toimia apuna opiskelussa. Se ei välttämättä joka tilanteessa riitä.

Neuropsykiatrinen valmentaja on tulevaisuuteen suuntautunut, ratkaisukeskeinen ja voimavaralähtöinen kanssakulkija, joka työskentelee asiakkaiden kanssa, joilla on neurokirjon haasteita ja erityispiirteitä kuten esimerkiksi ADHD, autismin kirjo, Touretten oireyhtymä, OCD, kielelliset erityisvaikeudet ja oppimisvaikeudet. Neuropsykiatrinen valmentaja, lyhennettynä nepsyvalmentaja tukee asiakasta hänen yksilöllisen tilanteen huomioiden esimerkiksi itsetuntemuksen vahvistamisessa, sosiaalisissa- ja vuorovaikutustaidoissa, arjen- ja elämänhallinnassa, vireystilan säätelyssä, ajanhallinnassa, itsenäistymisessä, toiminnanohjauksessa ja oppimisen haasteissa.

Koululla oma nepsyvalmentaja voisi tuoda tietoa ja työkaluja työskentelyyn opettajille ja koulunkäynnin ohjaajille, sekä toimia myös itse lasten ja nuorten apuna ja tukena. Kouluvalmentajasta on hyviä kokemuksia, joten nepsyvalmentaja täydentäisi hyvin koulumaailman ammattilaisia tuoden sinne oman erityisosaamisensa. Esitän, että Heinäveden kouluille palkataan nepsyvalmentaja yhdeksi lukuvuodeksi kokeiluluonteisesti ja mahdollisesti jatkossa pidemmäksikin aikaa. Yhden lukuvuoden aikana näkyy jo paljon työskentelyn vaikutuksia ja uskon, että Heinävesi edelläkävijänä kannustaa muitakin paikkakuntia palkkaamaan nepsyvalmentajia kouluihin.

Päätös Valtuusto merkitsi aloitteen tiedoksi.

Kunnanhallitus 26.02.2024 § 48

Valmistelija Yläkoulun ja lukion rehtori Heli Mikkonen, Kenttätie 1, 79700 Heinävesi,

gsm 040 7603 855, email: heli.mikkonen@edu.heinavesi.fi; Otto Kotilaisen koulun rehtori Minna Isoniemi, Keskuksenkuja 2, 79700 Heinävesi, gsm 040 6604 467, email: minna.isoniemi@edu.heinavesi.fi; Kunnanjohtaja Maarika Kasonen, Kermanrannantie 7, 79700 HEINÄVESI, puh. 040-5505811, email: maarika.kasonen@heinavesi.fi

Heinäveden perusopetuksessa on pienet luokkakoot. Alakoulun puolella opetusryhmän keskiarvo on 14,6 oppilasta ja yläkoulun puolella 12 oppilasta ryhmässä. Osassa oppiaineita ryhmiä jaetaan vielä tästäkin pienempään ryhmään. Tuntikehystä on osoitettu vuosittain jakotunteihin. Tehostetun tuen piirissä on oppilasta koko kunnassa 27 ja erityisen tuen piirissä 31. Perusopetuksessa on oppilaita Otto Kotilaisen koulussa 100, Yläkoulussa 93 ja Karviossa 26. Erilaisia tuen tarpeita on moninaisia.

Oppilailla on käytössä oppimisen ja opiskelun tukena kunnassa luokkamuotoista erityisopetusta, osa-aikaista erityisopetusta, avustajapalveluita, erilaisia opetuksen ja oppimisen apuvälineitä sekä tukiovetusta. Oppilaille on tehty yksilöllisiä ratkaisuja mm. koulupäivän rakenteeseen, sosiaalisiin tilanteisiin tai kuormittumiseen liittyen. Koulujen tilojen viihtyvyyteen on kiinnitetty huomiota yhdessä oppilaiden kanssa ja näin mahdollistettu erilaisia oppimisympäristöjä, rauhoittumisen tai stressittömyyden tiloja. Oppilaiden toiminnanohjauksen tai sosiaalisten tilanteiden tueksi on tehty erilaisia ratkaisuja, viime vuosina henkilökuntaan on kuulunut myös kouluvalmentaja sekä resurssiopettaja. Oppilailla on käytössä oppilashuollon palveluita; kouluterveydenhoitaja, koulukuraattori ja koulupsykologi riippuen oppilaiden tarpeista.

Aloitteeseen viitaten, näemme että sen sijaan että kouluille palkataan uutta asiantuntijaa, opetus- ja kasvatustalon henkilöstölle suunnataan vielä enemmän mahdollisuutta täydennyskoulutautumiseen esim. Opetushallituksen koulutusten kautta. Lähtökohtana on, että osallistujat saavat käyttöönsä tutkitusti toimivia menetelmiä ja työtapoja, joilla he voivat tukea lasten ja nuorten osallisuutta omassa oppimisympäristössään. Tällä hetkelläkin on tarjolla koulutuksia, joissa käydään läpi sitä, mitä neuroepätyypillisyyden on ja miten sellaiset piirteet näkyvät lasten ja nuorten toiminnassa ja käyttäytymisessä? Miten vuorovaikutusta voisi kehittää näissä tilanteissa? Entä millaisia tukikeinoja voi kokeilla eri tilanteisiin? Henkilöstön osaamisen vahvistuminen heijastuu lasten ja nuorten hyvinvointiin koulussa.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus

- 1) merkitsee tiedoksi vastauksen valtuustoaloitteeseen,
- 2) antaa yllä olevan vastauksen kunnanvaltuustolle tiedoksi,
- 3) esittää valtuustolle, että aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotus.

Valtuusto 18.03.2024 § 10
258/01.01.01.01/2023

Päätösehdotus

Kunnanhallitus

- 1) antaa yllä olevan vastauksen aloitteeseen kunnanvaltuustolle tiedoksi,
- 2) esittää valtuustolle, että aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Hyväksyttiin kunnanhallituksen esitys.